CBL Asset Management, IPAS
Republikas laukums 2A Rīga LV-1010
www.cblam.lv;
Tālr.: (371) 67010801; asset@cbl.lv

Aktuālais pasaules ekonomikā

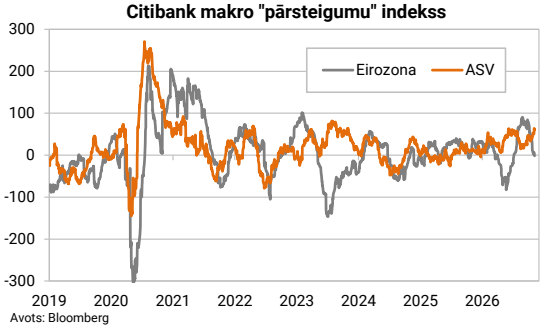
2026. gada 2.–6. novembris

Simona Striževska
Ekonomiste
Simona.Strizevska@cbl.lv

- **Oktobrī ASV uzņēmēju noskaņojums uzrādīja atšķirīgu dinamiku nozaru griezumā.** ISM indekss pakalpojumu sektorā noslīdēja līdz 54.5 no 54.9 punktiem pirms mēneša, turpretim ASV ražotāju noskaņojums uzlabojās, ISM indeksam sasniedzot 55.5 punktus salīdzinājumā ar 55.4 punktiem septembrī. Atšķirības noskaņojumā galvenokārt noteica biznesa aktivitātes dinamika – 4. ceturkšņa sākumā ASV pakalpojumu sektorā aktivitāte palēninājās, tikmēr ražošanas sektorā produkcijas kāpums bija straujākais nepilnu 5 gadu laikā. Arī jaunie pasūtījumi pakalpojumu sektorā uzrādīja lēnāko izaugsmi četru mēnešu laikā. Kaut arī inflācijas spiediens abos sektoros stabilizējās pēc straujā pieauguma, uzņēmēji norādīja, ka izmaksu kāpums turpināja ietekmēt biznesu, tomēr tā pilno efektu uzņēmumi vēl nav izjutuši un nav pārnesuši uz klientiem. Atšķirībā no ASV, ražotāju noskaņojums Ķīnā un eirozonā oktobrī saglabājās salīdzinoši stabils, kaut arī optimisms nedaudz mazinājās salīdzinājumā ar septembri. Pakalpojumu sektorā noskaņojums oktobrī pasliktinājās abos reģionos, līdzīgi kā ASV.
- **Eirozonas gada inflācija oktobrī sasniegusi 4.0% salīdzinājumā ar 3.8% septembrī.** Līdzīgi kā iepriekšējā mēnesī, inflācijas paātrinājumu oktobrī galvenokārt noteica energoresursu cenu kāpums – tas pārsniedza 20% gada griezumā, nodrošinot gandrīz pusi no kopējās inflācijas. Arī pārtikas cenu pieaugums 4. ceturkšņa sākumā nedaudz paātrinājās līdz 1.6% gada griezumā, kas bija straujākais pieaugums piecu mēnešu laikā. Savukārt pamatinflācija oktobrī palika nemainīga 2.5% līmenī un jau piekto mēnesi pēc kārtas svārstījās 2.4–2.5% diapazonā. Kopumā, spriežot pēc inflācijas rādītājiem, energoresursu sadārdzinājums pagaidām nav izraisījis lielāku inflācijas spiedienu citās preču un pakalpojumu kategorijās, tomēr, jo ilgāk cenas turas augstas, jo lielāki ir riski. Turklāt oktobrī Eiropas gāzes cenas strauji pieauga un patlaban ir vairāk nekā divreiz augstākas nekā pērnā gada nogalē. Bloomberg aptaujāto analītiķu prognozes paredz, ka inflācija eirozonā līdz 2027. gada vidum paliks virs 3% atzīmes, taču jau nākamā gada nogalē varētu pietuvoties 2.0%.
- **Septembrī eirozonas mazumtirdzniecības apjoms samazinājies par 0.7% mēneša griezumā.** Vislielāko kritumu monetārajā savienībā septembrī uzrādīja Vācija (-2.0% mēneša griezumā), taču tirdzniecības apjoms samazinājās arī Francijā un Spānijā, bet Itālijā stagnēja. Eirozonas tirdzniecības apjoms septembrī sasniedza zemāko līmeni septiņu mēnešu laikā un bija tikai par 0.4% augstāks nekā pirms gada. Gada griezumā mazumtirdzniecības dinamiku negatīvi ietekmēja zemāki degvielas pārdošanas apjomi (-3.0% septembrī), turklāt arī pieprasījums pēc pārējām precēm saglabājās vājš. Pārtikas tirdzniecība pieauga par 1.1% gada griezumā, citu preču – par 0.7%.
- **Nodarbināto skaits ASV oktobrī pieauga par 165 tūkstošiem, būtiski apsteidzot analītiķu prognozes.** Kaut arī darbinieku algošanas dinamika ir samērā svārstīga, situācija šogad kopumā ir labvēlīgāka nekā pērn. Šā gada pirmajos desmit mēnešos nodarbināto skaits ASV vidēji pieauga par 86 tūkstošiem mēnesī salīdzinājumā ar nepilniem 10 tūkstošiem pagājušā gada attiecīgajā periodā. Bezdarba līmenis ASV noslīdēja atpakaļ līdz 4.1% no 4.2% pirms mēneša. Oktobrī jauno bezdarbnieka pabalstu pieteikumu skaits samazinājās zem 200 tūkstošiem nedēļā, kas ir tuvu rekordzemam līmenim. Kumulatīvais bezdarbnieka pabalstu saņēmēju skaits ASV kopš septembra sākuma nostabilizējās zemākajā līmenī kopš 2023. gada pavasara. Noturīgi turpināja augt arī darbinieku atalgojums. Oktobrī stundas darba samaksa palielinājās par 0.4% mēneša un par 3.1% gada griezumā.
- **ASV vidustermiņa vēlēšanas noslēgušās ar demokrātu uzvaru Pārstāvju palātā un Senātā.** Neskatoties uz pārliecinošo vēlēšanu iznākumu, demokrātu uzvara visdrīzāk būtiski neietekmēs pašreizējo ASV ārējās politikas un imigrācijas kursu, jo Donalda Trampa plašās pilnvaras ierobežos Kongresa iespējas to mainīt. Tajā pašā laikā demokrātu panākumi varētu sarežģīt datu centru izbūvi štatu līmenī, negatīvi ietekmējot investīcijas mākslīgajā intelektā. Šīs bažas izraisīja pastiprinātu svārstīgumu finanšu tirgos un mudināja investorus pārskatīt FRS likmju prognozes, līdz 2027. gada beigām tagad iecenojot mazāk nekā divas likmju pacelšanas par 0.25 procentpunktiem.

Makro pulss

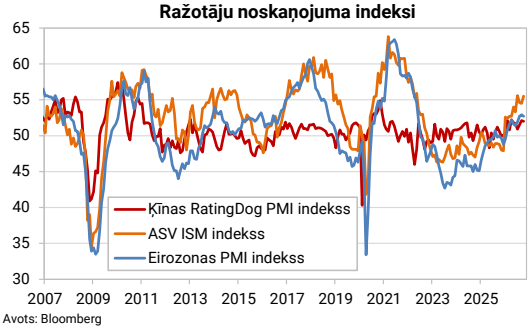
Citibank makro "pārsteigumu" indekss

Avots: Bloomberg

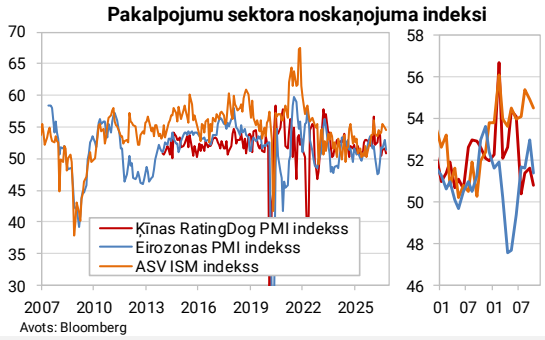
Ražotāju noskaņojums saglabājas optimistisks

Ražotāju noskaņojuma indeksi

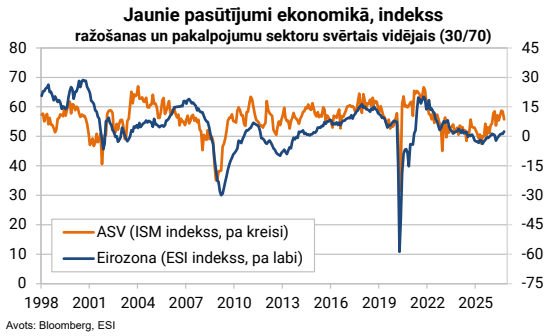

Avots: Bloomberg

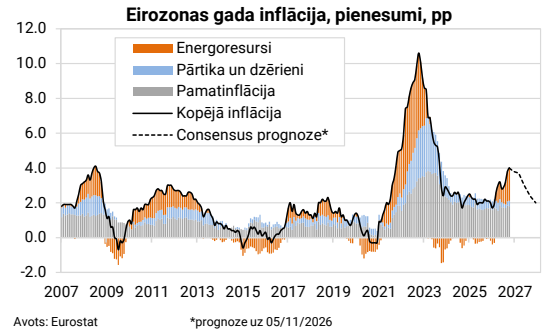
Pakalpojumu sniedzēju optimisms oktobrī mazinājās

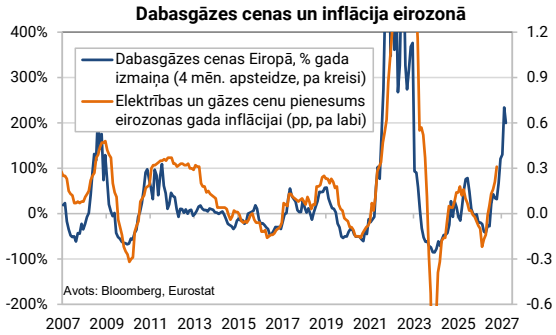
Jauno pasūtījumu dinamika ASV joprojām spēcīga

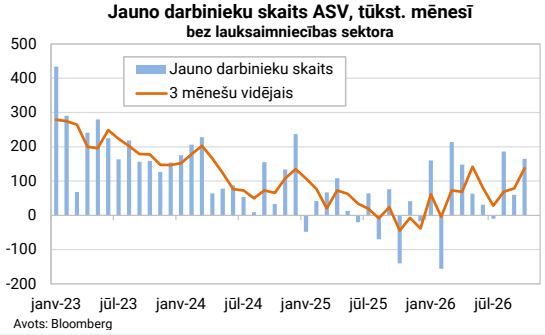
Dārgāka enerģija turpina paātrināt eirozonas inflāciju

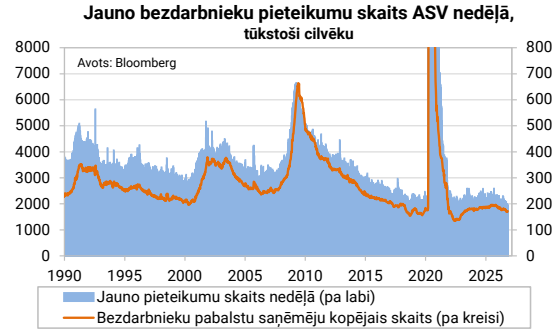
Gāzes cenu lēciens varētu kāpināt inflāciju Eiropā

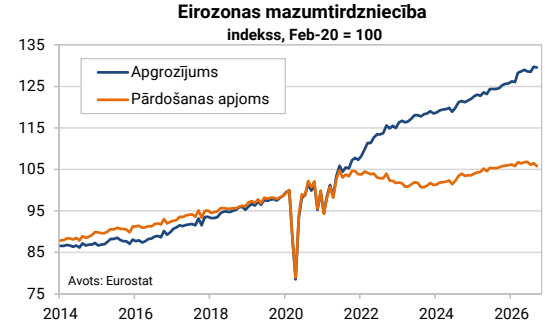
ASV darba tirgus oktobrī sagādā pozitīvu pārsteigumu

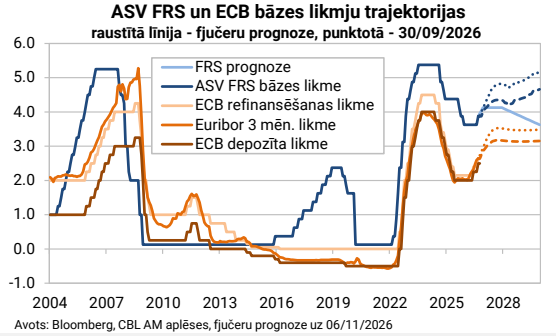
ASV bezdarbnieku pieteikumu skaits turas zems

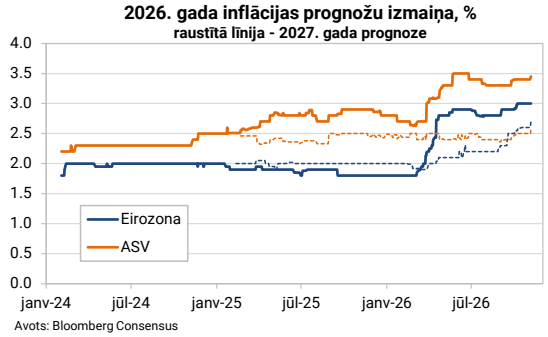
Eirozonas mazumtirdzniecība sagurst

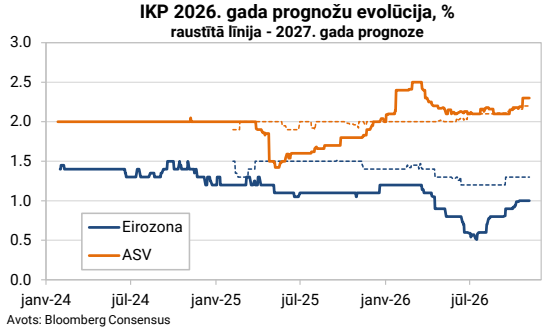
Procentu likmju trajektorijas

Consensus inflācijas prognozes

Consensus IKP prognozes

Apskata sagatavošanas datums: 06.11.2026.

Saistību neuzņemšanās atruna:

Šim apskatam ir informatīvs raksturs, un to nevar uzskatīt par piedāvājumu vai rekomendāciju pirkt, turēt vai pārdot tajā minētos finanšu instrumentus. Apskatā iekļautā informācija uzskatāma par mārketinga paziņojumu Finanšu instrumentu tirgus likuma izpratnē un tā nav sagatavota, pamatojoties uz tādu normatīvo aktu prasībām, kas veicina ieguldījumu pētījumu neatkarību, kā arī nav pakļauta aizliegumam veikt darījumus pirms ieguldījumu pētījuma izplatīšanas. Šī apskata autori, kā arī CBL Asset Management IPAS, tās saistītie uzņēmumi vai pārstāvji neuzņemas atbildību par kādām neprecizitātēm vai kļūdām, kā arī par apskatā iekļautās informācijas iespējamu izmantošanu, tostarp neuzņemas atbildību par tiešiem, netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, arī gadījumos, kad ir brīdināti par tādu iespējamību. Šajā apskatā ietvertā informācija iegūta no avotiem, kas tiek uzskatīti par uzticamiem (www.bloomberg.com, www.reuters.com, citu masu mediju, kā arī valstu biržu, centrālo banku un statistikas biroju, kā arī kompāniju mājas lapās atrodamo informāciju u.c.), tajā pat laikā CBL Asset Management IPAS negarantē sniegtās informācijas precizitāti un pilnību. Apskatā paustā informācija un viedokļi attiecas uz apskata publicēšanas brīdi, un var tikt mainīti bez iepriekšēja brīdinājuma. Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz CBL Asset Management IPAS vai attiecīgajiem avotiem ir obligāta.